

РЕЦЕНЗИЯ

от професор доктор **НАТАЛИЯ АТАНАСОВА БЕКЯРОВА**, катедра
„Национална и международна сигурност”, факултет „Национална
сигурност и отбрана”, при Военна академия „Г. С. Раковски”- София
бул. „Евлоги Георгиев” № 82, тел. 02/ 92-26-683

на научните трудове, представени по конкурса за заемане на академична
длъжност „професор” за нуждите на катедра „Национална сигурност“ във
факултет „Навигационен“ на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“.

Професионално направление: „Национална сигурност”

Област на висше образование: „Сигурност и отбрана”

Учебни дисциплини: „Критична инфраструктура“, „Национални ведомства
и среда за морска сигурност“, „Национални секторни политики“ и
„Национална сигурност и пространствено планиране“.

на кандидата **капитан I ранг Недко Иванов Димитров, доц. д-р**

София

2023



Запознах се с представения комплект документи на единствения кандидат в конкурса за заемане на академична длъжност „професор“ капитан I ранг, доц. д-р Недко Иванов Димитров. Те са в съответствие с изискванията и включват предвидените по процедурата сведения и документи.

1. Кои от представените трудове се приемат за оценка и рецензиране

В настоящия конкурс кандидатът капитан I ранг, доц. д-р Недко Иванов Димитров участва с 16 научни публикации, като всички те са представени за рецензиране. От тях 6 са самостоятелни, авторски трудове и 10 са в съавторство. В тях са включени:

- Една монография, издадена през 2022 г.;
- Една книга, написана на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор" и издадена през 2010 г. Проверката на данните показва, че този труд не е рецензиран при процедурата за „доцент“ през 2015 г.
- Една (седма) глава от колективна монография, издадена през 2018 г.;
- *Седем* научни статии. От тях *четири* са в съавторство, на английски език и публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в бази данни с научна информация (Scopus/ WoS). Другите *три* статии, също са на английски език и са самостоятелни публикации на кап. Димитров. Те са намерили място в нереферирани издания, с научно рецензиране; Аналогично на представената книга, сред статиите под номер Г.7 от приложението с наукометричните показатели е от 2007 г. и не е рецензирана в процедурата на кандидата за „доцент“.

Други *четири* статии и *два* доклада на научни конференции са публикувани в авторитетни академични издания. Статиите и докладите са на английски език са общо осем.

Предложените трудове съответстват на предметната област на обявения конкурс и се приемат за рецензиране. По-значимата част от представена научна продукция (монография, книга и глава от колективна

монография) са на български език и са самостоятелни изследвания на кандидата.

2. Обща характеристика на научноизследователската и научно-приложната дейност на кандидата

Публикациите, с които капитан I ранг Димитров участва в конкурса, са отражение на научните му интереси в област на висше образование „Сигурност и отбрана” и обхващат актуални проблеми от теорията и практиката на националната сигурност, по които кандидатът целенасочено и системно работи.

Общо *три* са групите (насоките) на неговите изследвания. В първата група, са различните аспекти на сигурността с фокус върху проблемите на трансформацията на системата за национална сигурност, трансформацията на националната система за кризисен мениджмънт и в частност на системата за морска безопасност и сигурност; В тази група най-значимото научно изследване е монографията „Управление на риска за сигурността в Центъра за компетентност КВАЗАР”(2022);

Втората група включва проблемите, свързани с *критичната инфраструктура*. Похвално е начинанието системно да се развива това знание, вместо често да се сменят научните интереси, защото първоначално се защитава докторска дисертация на тема: "*Защита на морската критична инфраструктура на Република България в променяща се среда за сигурност*", през 2009 г. Следва издаването на книгата „*Сигурност на морската критична инфраструктура*”(2010), както и самостоятелната глава от колективната монография „*Функционално зонирание на националните морски пространства за създаване на информационна система за управление на крайбрежната зона*”(2018). Седмата глава със заглавие "*Критична инфраструктура*", заедно със солидно количество приложения и схеми, представлява съществена част от общото изследване.

Третият съществен проблем в научните разработки на кап. Димитров са въпросите на методологията на обучението и научната работа във висшите училища в сферата на сигурността и отбраната.

Отличителна характеристика на научноизследователския подход на кап. Димитров е неговата теоретична задълбоченост и аналитичност. Посочените трудове са интересни, актуални и се отличават с оригинални тези, свързани с разкриването, анализирането и обобщаването на различни аспекти и измерения на националната сигурност. В своята цялост научните

разработки на доц. д-р Димитров отговарят на темата на обявения конкурс и представят автора като сериозен изследовател с изразена интердисциплинарна насоченост в областта на националната сигурност.

3. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата

Списъкът на публикациите показва, че научната продукция е актуална и пряко ориентирана към нуждите на учебния процес във ВВМУ "Н.Й.Вапцаров". Впечатляващ е широкият спектър от учебни дисциплини, в преподаването на които кандидатът участва. Както се вижда от неговото CV сред тях са: *Критична инфраструктура; Управление на киберсигурността; Национална сигурност и морско пространствено планиране; Военноморски радиотехнически системи* и др. Списъкът с учебни дисциплини допълнително се разширява, включвайки и нови, които влизат в настоящия конкурс. Сред тях са дисциплините „*Национални ведомства и среда за морска сигурност*“, „*Национални секторни политики*“ и др.

Разработването на посочените учебни дисциплини се съчетава с множество други педагогически и ръководно-административни дейности сред които са: подготовка и провеждане на занятия с курсанти, студенти, и специализанти в курсовете за следдипломна квалификация на офицери; разработване на учебно-планова документация, на лекционен фонд и др.

Капитан I ранг Димитров е научен ръководител на четирима докторанти от които един защитил. Наред с това под негово ръководство се осъществяват и два международни научни и образователни проекта (E-Maritime Medicine for seafarer students and seamanship physicians и Maritime Innovative Network of Education for Emerging Maritime Issues (MINE-EMI). Той участва и в няколко други проекти, сред които са : Изграждане и развитие на Център за компетентност “Квантова комуникация, интелигентни системи за сигурност и управление на риска” (Quasar); Интегрирана информационна система за поддръжка на управлението на бреговата зона; Анализ на съществуващата Система за движение на корабите в териториалното море и вътрешните морски води на Република България и други.

Посоченото определя капитан I ранг Димитров като ерудиран преподавател и учен. Това впечатление се доказва и от обстоятелството, че той е бил част от екипа на експертна група към Областна комисия за наука и образование гр. Варна; председател на редакционния съвет на

конференцията на Международната асоциация на морските университети; член на Международния програмен комитет на конференцията на Международната асоциация на морските университети; рецензент на списание "Annals" на Морски университет на Констанца, Румъния и др.

4. Основни научни и научно-приложни приноси

Представените за рецензиране трудове представят капитан I ранг Недко Димитров като изследовател с ярко изявен стремеж и амбиции за обективен анализ на проблемите, имащи отношение към адаптирането на теорията и практиката в областта на сигурността към променящата се среда за сигурност.

Към *първата дефинирана група* изследвания, научните приноси на кандидатата могат да се търсят, основно в професионално направление 9.1. „Национална сигурност” (публикации от В.1.; Г.1; Г.4 до Г.6; Г.8 до Г.10; Г.12 и Г.13 от таблицата с наукометрични показатели).

Приносите в тази група могат да се определят като: Синтезиране на нови знания в науката за сигурността, свързани с адаптирането и развиването на съвременните научни и научно-приложни постижения в областта на организацията и използването на различните компоненти на системата за сигурност. Систематизирани са възможностите за оптимизиране на връзките между отделните субекти при изпълнение на специфичните дейности в националните морски пространства. Дефинирана и подобрена е схема на информационна система, която да поддържа изследваните функции. Актуализирани са характеристиките на зоните, които следва да се наблюдават в интерес на управлението и контрола на сигурността и безопасността.

Конструирано е ново знание за организиране на защитата на националната критична инфраструктура в рамките на системата за национална сигурност. В тази връзка защитата се разглежда като комплекс от съгласувани и свързани дейности на операторите на инфраструктурата, държавните институции и физическите субекти, организирани в стройна система. Аргументира се необходимостта системата за защита да се изгражда на регионален признак, с единно регионално ръководство и разпределени отговорности. Тази идея получава практическо приложение, защото е частично реализирана в Наредба за реда, начина и компетентните органи за установяване на критичните инфраструктури и обектите им и оценка на риска за тях (Приета с ПМС № 256 от 17.10.2012 г. Обн. ДВ. бр.81 от 23 Октомври 2012г.); Изследвана е оперативната архитектура на

системата за морски кризисен мениджмънт и е предложена иновативна класификация на функциите на организациите и структурите от системата за морска безопасност и сигурност.

По *втората група* изследвания, научните и научно приложните приноси са отразени в публикации от списъка В.1;Г.1 до Г.7; Г.11 и Г.15. В тях могат да се открият следните приноси: Направени са оригинални предложения за оптимизиране на системата за защита на пристанищата като обекти от морската критична инфраструктура; актуализира и доразвива се методиката за оценка на риска за сигурността на един от елементите на критичната инфраструктура за военноморско пристанище. Предложен е модел на защита на елемент на критичната инфраструктура и модел на система за защита на критичната инфраструктура. Адаптирана е системата от тактически форми за използване на морските сили на държавата при защитата на обекти на критичната инфраструктура от асиметрични заплахи. Приложен е методът на сценарийно базирана оценка на риска.

В *третата група* изследвани проблеми приносите са отразени в публикации Г.2; Г.3 и Г.14. Те се свеждат до сравнителен анализ на квалификационните изисквания по учебните планове за подготовка на курсанти във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ и създадена квалификационна рамка за офицери от ЕС; Потвърдено е образователното ниво (бакалавър) и е мотивирано създаването на квалификационна рамка в системата на Министерството на отбраната. Дефинирани са категориите персонал, работещ в областта на киберсигурността и са посочени квалификационните изисквания към обучението им.

5. Оценка на значимостта на приносите за науката и практиката

Въз основа на гореизложеното може да бъде направена оценка, че посочените приноси, са лично постижение на кандидата. Те са оригинални и значими, добавят нова стойност в знанието за оптимизиране на взаимодействието в системата за национална сигурност, националната система за кризисен мениджмънт и на системата за морска безопасност и сигурност, въпросите на морската критична инфраструктура и др. Те представляват теоретични обобщения и решения на съществено важни за сигурността и отбраната на страната научни и приложни проблеми.

Не ми е известно да съществуват сигнали за плагиатство.

6. Критични бележки

Нямам конкретни критични бележки към рецензираните научни трудове, защото всяко знание може да се представи по друг начин, а вероятно и по-добре. Имам забележки към оформянето на документите по конкурса, които са непълни, защото не са посочени броя страници на трудовете, липсва стандартен списък на публикациите, което затруднява рецензирането. Редно е да се представи по-подробно CV, което ясно да покаже развитието на професионалната кариера на капитан I ранг Димитров.

Препоръката ми към него е да се съсредоточи върху самостоятелни изследвания и да увеличи публикационната си активност.

Бегло познавам кандидата, но впечатленията ми са, че той е трудолюбив, високо ерудирани и принципен изследовател и офицер.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Характерът и съдържанието на предложените в конкурса публикации съответстват на изискванията на Закона за развитие на академичния състав, Правилника за неговото приложение и нормативната база на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ за научна продукция с резултати и приложимост в учебния процес за заемане на академичната длъжност „професор“.

На базата на представените научни трудове, тяхната значимост, съдържащите се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси, намирам за основателно да предложа кандидатът капитан I ранг, доц. д-р Недко Иванов Димитров, да заеме академичната длъжност „професор“ в катедра „Национална сигурност“ по професионалното направление 9.1. „Национална сигурност“.

I got acquainted with the presented set of documents of the only candidate in the competition for the academic position "professor" captain (N), associate professor Nedko Ivanov Dimitrov, PhD. They are in accordance with the requirements and include the information and documents provided for in the procedure.

1. Which of the submitted works are accepted for evaluation and review

In the current competition, the candidate Captain (N) Associate Professor Nedko Ivanov Dimitrov, PhD, participated with 16 scientific publications, all of which were submitted for review. Of these, 6 are independent, authored works and 10 are co-authored. They include:

- One monograph published in 2022;
- One book written on the basis of a defended dissertation work for the award of the educational and scientific degree "Doctor" and published in 2010. The data check shows that this work was not peer-reviewed in the procedure for "Associate Professor" in 2015.
- One (seventh) chapter of a collective monograph published in 2018;
- Seven scientific articles. Four of them are co-authored, in English and published in scientific editions, referenced and indexed in databases with scientific information (Scopus/WoS). The other three articles are also in English and are independent publications by Capt. (N) Dimitrov. They have found a place in non-indexed, peer-reviewed journals; Similar to the presented book, among the articles under number D.7 is from 2007 and was not reviewed in the procedure of the candidate for "associate professor".

Another four articles and two scientific conference papers have been published in authoritative academic journals. The articles are in English, there are a total of eight.

The proposed works correspond to the subject area of the announced competition and are accepted for review. The most significant part of presented scientific production (monograph, book and chapter of a collective monograph) are in Bulgarian and are independent studies of the candidate.

2. General characteristics of the candidate's research and applied scientific activity

The publications with which Capt. (N) Dimitrov participates in the competition are a reflection of his scientific interests in the field of higher education

"Security and Defense" and cover current problems from the theory and practice of national security, on which the candidate works purposefully and systematically.

There are three groups (directions) of his research in total. In the first group, there are the different aspects of security with a focus on the problems of the transformation of the national security system, the transformation of the national crisis management system and, in particular, of the maritime safety and security system; In this group, the most significant scientific research is the monograph "Security risk management at the QUASAR Competence Center" (2022);

The second group includes issues related to critical infrastructure. It is commendable to undertake a systematic develops this knowledge, instead of frequently changing research interests, because initially a doctoral dissertation is defended on a topic: "Protection of the maritime critical infrastructure of the Republic of Bulgaria in a changing security environment", in 2009. This was followed by the publication of the book "Security of the maritime critical infrastructure" (2010), as well as the independent chapter of the collective monograph "Functional zoning of the national maritime zones to create an information system for the management of the coastal margins"(2018). The seventh chapter entitled "Critical Infrastructure", along with a solid amount of applications and diagrams, constitutes an essential part of the overall study.

The third significant problem in the scientific developments of Capt. (N) Dimitrov are the questions of the methodology of training and scientific work in higher education in the field of security and defense.

A distinctive feature of the research approach of Capt. (N) Dimitrov is his theoretical thoroughness and analyticalness. The cited works are interesting, up-to-date and distinguished by original theses related to revealing, analyzing and summarizing various aspects and dimensions of national security. In its entirety, the scientific developments of Associate Professor Dimitrov, PhD correspond to the theme of the announced competition and present the author as a serious researcher with a pronounced interdisciplinary orientation in the field of national security.

3. Evaluation of the candidate's pedagogical preparation and activity

The list of publications shows that the scientific output is up-to-date and directly oriented to the needs of the educational process at NVNA. The wide range of academic disciplines in which the candidate participates in teaching is impressive. As can be seen from his CV these include: Critical Infrastructure; Cyber Security Management; National Security and Maritime Spatial Planning;

Naval radars, etc. The list of academic disciplines is further expanded, including new ones that are included in the current competition. Among them are the disciplines "National Departments and Environment for Maritime Security", "National Sectoral Policies" and others.

The development of the mentioned academic disciplines is combined with many other pedagogical and management-administrative activities, among which are: preparation and conducting of classes with cadets, students, and specialists in the courses for postgraduate qualification of officers; development of curriculum documentation, lecture fund, etc.

Captain (N) Dimitrov is the scientific supervisor of four doctoral students, one of whom had defended his thesis. In addition, two international scientific and educational projects (E-Maritime Medicine for seafarer students and seamanship physicians and Maritime Innovative Network of Education for Emerging Maritime Issues (MINE-EMI)) are being implemented under his leadership. He also participates in several other projects, among which are: Construction and development of the Competence Center "Quantum Communication, Intelligent Security Systems and Risk Management" (Quasar); Integrated Information System for Coastal Zone Management Support; Analysis of the existing System for the Ships traffic in the Territorial Sea and the internal areas of the Republic of Bulgaria and others.

The above defines Capt. (N) Dimitrov as an erudite teacher and scientist. This impression is also proven by the fact that he was part of the team of an expert group at the Regional Commission for Science and Education, Varna; Chair of the International Association of Maritime Universities Conference Editorial Board; member of the International Conference Program Committee of the International Association of Maritime Universities; reviewer of the journal "Annals" of the Maritime University of Constanta, Romania, etc.

4. Basic scientific and scientific-applied contributions

The works submitted for review present Capt. (N) Nedko Dimitrov as a researcher with a clearly expressed drive and ambitions for an objective analysis of problems related to the adaptation of theory and practice in the field of security to the changing security environment.

To the first defined research group, the candidate's scientific contributions can be sought, mainly in professional direction 9.1. "National security" (publications from B.1.; D.1; D.4 to D.6; D.8 to D.10; D.12 and D.13 from the submitted table of scientometric indicators).

Contributions in this group can be defined as: Synthesizing new knowledge in security science related to the adaptation and development of modern scientific and scientific-applied achievements in the field of organization and use of the various components of the security system. Opportunities to optimize the links between individual entities implementing specific activities in national maritime zones are systematized. An information system scheme was defined and improved to support the investigated functions. The characteristics of the areas that should be monitored in favor of security and safety management and control have been updated.

New knowledge has been constructed to organize the protection of national critical infrastructure within the framework of the national security system. In this regard, protection is explored as a complex of coordinated and related activities of infrastructure operators, state institutions and physical entities, organized into a coherent system. The need to build the protection system on a regional basis, with unified regional leadership and distributed responsibilities, is argued. This idea gets practical application, because it is partially implemented in the Ordinance on the order, manner and competent authorities for establishing critical infrastructures and their objects and assessing the risk for them (Adopted by ministry ordinance No. 256 of 17.10.2012, Promulgated OG No. 81 of October 23, 2012); The operational architecture of the maritime crisis management system is investigated and an innovative classification of the functions of the organizations and structures of the maritime safety and security system is proposed.

According to the second group of studies, the scientific and scientifically applied contributions are reflected in publications from the list B.1; D.1 to D.7; D.11 and D.15. The following contributions can be highlighted in them: Original proposals were made for the optimization of the port protection system as objects of the marine critical infrastructure; the methodology for assessing the security risk of one of the elements of the critical infrastructure for a naval port is being updated and further developed. A critical infrastructure element protection model and a critical infrastructure protection system model are proposed. The system of tactical formations for the use of the maritime forces in the protection of critical infrastructure objects from asymmetric threats has been adapted. The method of scenario-based risk assessment was applied.

In the third group of investigated problems, the contributions are reflected in publications D.2; D.3 and D.14. They include a comparative analysis of the qualification requirements according to the curricula for the education of cadets at NVNA against the created Sectoral Qualification Framework for EU officers;

The educational level (bachelor's) has been confirmed and the creation of a qualification framework in the system of the Ministry of Defense has been motivated. The categories of personnel working in the field of cyber security are defined and the qualification requirements for their training are specified.

5. Evaluation of the significance of the contributions for science and practice

Based on the above, an assessment can be made that the specified contributions are a personal achievement of the candidate. They are original and significant, add new value in the knowledge to optimize the interaction in the national security system, the national crisis management system and the maritime safety and security system, maritime critical infrastructure issues, etc. They represent theoretical summaries and solutions to scientific and applied problems that are essential for the security and defense of the country.

I am not aware of any plagiarism alerts.

6. Critical notes

I have no specific critical remarks about the peer-reviewed scientific works, because any knowledge can be presented in another way, and probably better. I have reservations about the design of the competition documents, which are incomplete because the number of pages of the works is not indicated, there is no standard list of publications, which makes reviewing difficult. It is appropriate to present a more detailed CV that clearly shows the development of the professional career of Capt. (N) Dimitrov.

My recommendation to him is to focus on independent research and increase his publication activity.

I know the candidate vaguely, but my impressions are that he is a hardworking, highly erudite and principled researcher and officer.

CONCLUSION

The nature and content of the publications proposed in the competition correspond to the requirements of the Law on the Development of the Academic Staff, the Regulations for its Application and the NVNA normative base for scientific production with results and applicability in the educational process for occupying the academic position of "professor".

On the basis of the presented scientific works, their importance, the scientific, scientific and applied contributions contained in them, I find it reasonable to propose the candidate Captain (N), Assoc. prof. Nedko Ivanov Dimitrov, PhD to

occupy the academic position "professor" in Department of "National Security"
in the professional direction 9.1. "National Security".

ЧЛЕН НА ЖУРИТО:

проф.д-р Наталия Беярова

Дата: 11.04.2023